

Dosarul nr. 2ra-1027/23
2-22015728-01-2ra-21072023

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (jud.: V. Robu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud.: A. Garbuz, I. Grosu, A. Ciobanu)

ÎNCHEIERE

20 decembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător

Judecători

Aliona Miron

Diana Stănilă

Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ghilescu Galina, reprezentată de avocatul Dragoș Grosu,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ghilescu Galina împotriva Instituției Educație Timpurie nr.4 Licurici, intervenienți accesorii Consiliul local din satul Pelenia și Primăria satului Pelenia privind încasarea diferenței la salariu, penalității și cheltuielile de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 06 aprilie 2023, prin care a fost respins apelul declarat de Ghilescu Galina și s-a menținut hotărârea Judecătoria Drochia, sediul Central din 10 noiembrie 2022,

c o n s t a t ă :

La 03 februarie 2022, Ghilescu Galina a depus cerere de chemare în judecată, împotriva Instituției Educație Timpurie nr.4 Licurici, intervenienți accesorii Consiliul local s. Pelinia, Primăria s. Pelinia, privind încasarea diferenței de salariu, penalității și a cheltuielilor de judecată.

În motivare, a indicat că, prin decizia Curții de Apel Bălți din 19 ianuarie 2021, s-a anulat ordinul emis de Instituția de Educație Timpurie nr.4 Licurici din satul Pelinia r-nul Drochia nr.14 din 28 august 2017 cu privire la angajare.

S-a anulat acordul adițional din 01 iunie 2018, la contractul individual de muncă nr.38 din 28 august 2017.

S-a anulat ordinul nr.21 din 25 iulie 2018, emis de Instituția de Educație Timpurie nr.4 Licurici din satul Pelinia r-nul Drochia cu privire la concedierea lui Ghilescu Galina din funcție.

S-a restabilit Ghilescu Galina în funcția de educator la Instituția de Educație Timpurie nr.4 Licurici din satului Pelinia r-nul Drochia.

S-a încasat de la Instituția de Educație Timpurie nr.4 Licurici din satul Pelinia r-nul Drochia, în beneficiul Galinei Ghilescu, salariul pentru lipsa forțată de la serviciu în mărime de 91268,7 (nouăzeci și una mii două sute șaiszeci și opt lei 70 bani) lei și prejudiciul moral de 5000 (cinci mii) lei. În rest acțiunea s-a respins.

Decizie care a fost menținută prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 23

iunie 2021.

Reclamanta a indicat că, salariul pentru lipsa forțată de la locul de muncă a fost încasat reieșind din salariul mediu de 3 042,29 lei.

Potrivit adeverinței eliberate de Primăria satului Pelinia, r-nul Drochia, salariul pentru 0,82 unități de educator constituie: la 01 decembrie 2018 - 4 321,40 lei; la 01 ianuarie 2020 - 5 141,40 lei; la 01 ianuarie 2021 - 5 289 lei.

Respectiv, a solicitat Instituției Educației Timpurie nr.4 Licurici din s. Pelinia, r-nul Drochia, achitarea venitului ratat în sumă de 43 117,49 lei.

Suma de 43 117,49 lei reprezintă diferența dintre salariul luat în calcul de instanța de apel până la eliberarea ilegală din funcție - 3 042,29 lei și salariul de facto pentru 0,82 unități de educator pentru perioada din 01.12.2018 - 01.01.2021.

Astfel, din cauză că a fost concediată ilegal, a fost privată de posibilitatea de a munci și nu a beneficiat de salariul ajustat pentru funcția de educator începând cu data de 01.12.2018.

A solicitat obligarea Instituției Timpurie nr.4 satul Pelinia, r-nul Drochia, să achite diferența de salariu în mărime de 43 117,49 lei și încasarea a 0,3 % din suma neplătită în termen a salariului, pentru fiecare zi de întârziere, din motivul reținerii acestor plăți din vina angajatorului și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Central, din 10 noiembrie 2022, cererea de chemare în judecată declarată de Ghilescu Galina s-a respins.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că, repararea prejudiciului prin plata unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă a fost judecată în cadrul procesului civil privind anularea ordinului angajatorului de eliberare ilegală din funcție, în cadrul căruia s-a calculat despăgubirea pe care angajatorul a fost obligat să o achite către Ghilescu Galina, conform salariului mediu al salariații în perioada aprilie 2018 – iunie 2018 în sumă de 3042, 29 lei.

Instanța a conchis că din dispoziția art.90 și 330 Codul muncii nu rezultă dreptul salariatului concediat ilegal la careva despăgubiri pentru venitul ratat în perioada absenței forțate de la muncă, prin achitarea diferenței de salariu.

Raportând salariul mediu la perioada lipsei forțate de la muncă a fost calculată suma de 91268,7 lei.

Reclamanta Ghilescu Galina nu a contestat cuantumul despăgubirii încasate de Curtea de Apel Bălți la 19.01.2021.

Instanța de fond a reținut că reclamanta nu are nici un temei legal de a cere încasarea venitului ratat și nici plata pentru întârzierea achitării venitului ratat, acțiunea fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 21 noiembrie 2022, avocatul Dragoș Grosu, acționând în interesele apelantei Ghilescu Galina, a declarat apel solicitând casarea hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul Central, din 10 noiembrie 2022, și emiterea unei noi hotărâri de admiterea a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 06 aprilie 2023, s-a respins apelul declarat de Ghilescu Galina și s-a menținut hotărârea judecătoriei Drochia, sediul Central din 10 noiembrie 2022.

La 05 iulie 2023, Ghilescu Galina, reprezentată de avocatul Dragoș Grosu a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 06 aprilie 2023, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii Judecătoriei

Drochia, sediul Central, din 10 noiembrie 2022, și emiterea unei noi decizii de admiterea a acțiunii.

În motivarea recursului susține că instanța de apel aplicat în mod eronat normele de drept material, art. 90 și 330 Codul muncii.

La judecarea cauzei atât instanța de fond, cât și instanța de apel, nu au ținut cont de prevederile 90 și 330 Codul muncii în coroborare cu art.9, 128-130, 329 alin.(1) Codul muncii.

Recurenta consideră că, instanța de apel a nu a apreciat corect toate probele decizia fiind una neargumentată și contrară probelor din materialele dosarului.

La 27 iulie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților pentru notificare copia recursului, explicându-le dreptul de a depune referință.

Până la examinarea admisibilității recursurilor, în adresa Curții Supreme de Justiție referințe nu au parvenit din partea părților.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Dispozitivul deciziei Curții de Apel Bălți a fost pronunțat public la 06 aprilie 2023.

Conform extrasului din poșta electronică anexat la materialele cauzei, decizia motivată a Curții de Apel Bălți din 06 aprilie 2023 a fost notificată recurentului prin intermediul poștei electronice la 11 mai 2023.

Respectiv, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

Conform art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor.

În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului depus de Ghilescu Galina, reprezentată de avocatul Dragoș Grosu, împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 06 aprilie 2023, va fi examinat în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare până la 01 septembrie 2023.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de Ghilescu Galina, reprezentată de avocatul Dragoș Grosu, este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererile de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recurenței sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurenței cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursurile declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmerts c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de către Ghilescu Galina, reprezentată de avocatul Dragoș Grosu, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ghilescu Galina, reprezentată de avocatul Dragoș Grosu împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 06 aprilie 2023.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc